



Et blomstrende tiltag

Ved at øge forekomsten af vilde bestøvere kan udbyttet i frugt og bær måske øges. Det undersøges i projektet Beespoke, hvor der er etableret flerårige blomsterstriber i flere plantager

🔪 Helle Mathiasen, HortiAdvice
og Lene Sigsgaard, KU,
hmat@hortiadvic.dk

📷 Charlotte Holde og Helle Mathiasen

Projektet Beespoke handler om at bruge flerårige blomsterstriber som et redskab til at få flere vilde bestøvere i plantagen og øge bestøvningen. Spørgsmålet er, om etablering af en flerårig blomsterstribe kan bidrage til at få flere vilde bestøvere i plantagen, og om det kan øge både bestøvningen og udbyttet. For at undersøge det er der lavet opgørelser af, hvilke grupper af insekter, der besøger æbleblomsterne i blomstringsperioden og af bestøvningsgraden. Bestøvningsgraden opgøres som antal kerner i henholdsvis åbent bestøvede og håndbestøvede blomster og undersøges

Der er en sammenhæng mellem antallet af kerner og frugtstørrelse samt holdbarhed. Jo flere kerner, der udvikles, jo større tiltrækning af vand og næring kan ske. Særligt indholdet af calcium er vigtigt i forhold til holdbarhed. Tidligere undersøgelser viser et stigende indhold af calcium ved stigende antal kerner.

i fire forskellige afstande fra blomsterstriben.

Vores håndbestøvning sker ved at overføre bestøverpollen med en fin pensel to gange under blomstringen, og vi anser denne bestøvning som optimal og som sammenligningsgrundlag for den naturlige bestøvning, der sker i plantagen. Projektet har nu kørt i to år med opgørelser både i æbler og jordbær.

Jo flere kerner jo bedre

Bestøvningsgraden opgøres nemt ved at tælle antallet af kerner i æblerne. I æbler er der et femdelte kernehus med ti frøanlæg i alt. Hvis alle anlæg befrugtes, udvikles ti kerner. Ikke alle anlæg behøver at blive befrugtet for, at der udvikles

Blomsterstriben i Frydenlund Slots Plantage blev besøgt af 30 deltagere ved åbent hus-arrangementet den 16. september 2021. Blandingen er sået i efteråret 2019 og klippet to gange årligt: Tidlig sommer inden sankthans og i september. Antallet af klipninger afhænger af fremspiringen og forholdet mellem græsser og blomster. Hvis græsser er dominerende, skal der flere klipninger til.

et æble af god størrelse og kvalitet, men jo flere kerner der dannes, jo bedre konkurrenceevne har frugten til at tiltrække vand og næring.

I æbler fra Frydenlund talte vi i år alt fra en til ti kerner og et gennemsnit på omkring seks kerner i åbent bestøvede æbler. De foreløbige resultater fra to års opgørelser hos Frydenlund Slots Plantage viser, at antallet af kerner ligger på et højere niveau i år i sammenligning med



2020, hvor det var nede på tre kerner. Ifølge litteraturen kan man forvente, at fra omkring fem kerner og op dannes der pæne frugter. Forskellen mellem år kan både skyldes forskelle i bestøvning og befrugtning, som begge er vejrafhængige. Det optimale grundlag for god bestøvning er vindstille, lunt og solrigt vejr og for pollenspiring temperaturer tæt på eller over 18°C.

I år var forskellen mellem kerner i håndbestøvede og åbent bestøvede frugter lille i Frydenlund, og i foreløbige data ser vi ikke tydelig effekt af afstand til blomsterriben. Der vil blive lavet opgørelser fra yderligere tre plantager, og resultaterne for bestøvningen vil blive holdt op mod forekomsten af bestøvere under blomstringen.

Pasning mod en god blanding

Blomsterriben hos Frydenlund blev sået i efteråret 2019, og den 16. september 2021 var der flere blomster og frøstande af blomster at se. Blomsterriben er blevet klippet to gange for at holde græsset lidt nede og give lys og luft til fremspiring af så mange blomster som muligt. I Frydenlund Slots Plantage har etableringen været rigtig



Projektet Beespoke er et Interreg projekt støttet af the North Sea Region Programme of the European Regional Development Fund of the European Union samt medfinansieret af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter i 2021.

god, og som den ser ud nu, giver det god mening ikke at klippe den ned her i efteråret. Striben er ikke for høj, den står flot med en god balance mellem græsser og blomster, og den er et godt skjule- og overvintringssted for nyttedyr. Årets første klipping er fastsat til at ske tidlig sommer og senest inden sankthans. På åbent hus-dagen var timing af klipping et emne, der blev diskuteret blandt deltagerne. Tidspunktet for den første klipping blev på baggrund af diskussionen vurderet til med fordel at ske allerede omkring slutningen af april/starten af maj. Argumenterne er, at græsset vokser tidligt på året, og når det klippes,

giver det plads til blomsterne. Samtidigt udskydes blomstringen i sriben til efter æbletræernes blomstring, og sriben leverer derved føde til bestøverne, når æbletræerne er afblomstret. Anbefalingen blev en tidlig klipping i en højde på 10 cm i slutningen af april eller starten af maj, når græsser begynder at strække sig. ■

Forsøgsværter

- Fire forsøgsværter er med i Beespoke projektet: Frydenlund Slots Plantage, Ventegodtgaard, Kildebrønde Frugtplantage og Pometet. Frøblanding er desuden blevet etableret i 2021 hos to avlere: Fejø Frugt og Ørskov Frugt.
- Den 16. september 2021 holdt HortiAdvice og Københavns Universitet åbent hus om Beespoke projektet hos Frydenlund Slots Plantage, som er en af forsøgsværterne.
- Her kiggede 30 deltagere på fremspirede arter i blomsterstribeblandingen, og der var demonstration af, hvordan bestøvningen opgøres i æbler.



Faktabaserede emballage løsninger

Vidste du

- at denne boks er produceret af 100% træfibre? (Vinduet i boksen er fremstillet af cellulose. Boksen sorteres som helhed som pap og kan recirkuleres.)
- at vi dermed kan gå fra en linjær økonomi til cirkulær økonomi i et lukket kredsløb?
- at boksen kan leveres FSC certificeret?
- at vi kan hjælpe dig hele vejen i processen til faktabaserede emballage løsninger?



Hovedkontor tel. +45 70 20 68 67

Info@nnz.dk

www.nnz.com